

ภาคผนวก ก. ตารางแสดงค่าฟลักซ์ ในการทดลองกับเมมเบรนชนิดแผ่น

ตาราง ก1 ค่าฟลักซ์ในเมมเบรน CA ความเข้มข้นของสารตั้งต้น 1.63 ppm

Time (min)	Flux (L/hr.m ²)		
	p=400psi	p=500psi	p=600psi
15	12.031	13.904	16.495
30	11.775	13.673	15.187
45	11.275	12.698	14.494
60	10.095	12.070	14.956
75	10.826	11.942	13.981
90	9.723	11.595	13.827
105	10.415	11.506	13.827
120	10.043	11.223	13.199
135	9.286	10.877	13.186
150	9.556	10.851	12.596
165	9.158	10.479	12.750
180	9.697	10.710	13.070
195	8.812	10.261	12.031
210	9.158	10.184	12.493
225	8.825	10.184	12.147
240	8.927	9.941	11.647
255	8.260	9.748	11.711
270	8.889	10.261	11.121
285	8.992	9.658	12.134
300	8.171	9.248	11.352

ตาราง ก2 ค่าฟลักซ์ในเมมเบรน HR ความเข้มข้นของสารตั้งต้น 1.63 ppm

Time (min)	Flux (L/hr.m ²)		
	p=400psi	p=500psi	p=600psi
15	12.031	13.904	16.495
30	11.775	13.673	15.187
45	11.275	12.698	14.494
60	10.095	12.070	14.956
75	10.826	11.942	13.981
90	9.723	11.595	13.827
105	10.415	11.506	13.827
120	10.043	11.223	13.199
135	9.286	10.877	13.186
150	9.556	10.851	12.596
165	9.158	10.479	12.750
180	9.697	10.710	13.070
195	8.812	10.261	12.031
210	9.158	10.184	12.493
225	8.825	10.184	12.147
240	8.927	9.941	11.647
255	8.260	9.748	11.711
270	8.889	10.261	11.121
285	8.992	9.658	12.134
300	8.171	9.248	11.352

ตาราง ก3 ค่าฟลักซ์ในเมมเบรน NF ความเข้มข้นของสารตั้งต้น 1.63 ppm

Time (min)	Flux (L/hr.m ²)		
	p=250psi	p=350psi	p=450psi
15	59.157	80.975	87.734
30	56.065	76.126	83.284
45	54.911	73.458	80.398
60	54.013	71.316	78.486
75	53.000	70.752	77.127
90	52.769	70.252	75.639
105	51.679	69.174	74.279
120	51.255	67.263	73.664
135	50.781	68.187	71.637
150	50.883	65.762	71.073
165	50.768	66.301	70.354
180	51.589	64.711	69.097
195	50.460	64.121	67.661
210	51.191	63.479	67.122
225	51.101	63.005	65.532
240	51.0117	62.492	65.878
255	50.422	61.440	64.095
270	50.281	60.580	63.005
285	50.601	60.067	63.069
300	49.960	59.375	61.479

ตาราง ก4 ค่าฟลักซ์ในเมมเบรน CA ความเข้มข้นของสารตั้งต้น 5.00 ppm

Time (min)	Flux (L/hr.m ²)		
	p=400 psi	p=500 psi	p=600 psi
10	16.739	20.317	24.069
20	16.431	19.817	23.069
30	16.239	19.509	20.240
40	16.104	19.009	21.818
50	15.950	18.798	19.644
60	15.815	18.586	21.279
70	15.719	13.872	19.009
80	14.064	18.336	18.817
90	15.334	18.143	20.644
100	15.296	18.086	18.567
110	11.352	17.912	19.182
120	15.161	12.948	19.856
130	15.084	17.739	18.259
140	13.795	17.643	20.164
150	14.642	17.528	17.758
160	14.796	17.470	19.990
170	14.796	12.775	18.259
180	14.661	17.316	19.721
190	14.661	17.201	17.951
200	10.640	17.124	17.085
210	14.507	12.391	19.490
220	13.641	16.989	17.528
230	13.930	16.874	19.317
240	14.334	16.816	19.240
250	14.295	16.739	17.701
260	10.024	16.720	15.969
270	14.218	10.197	18.990
280	14.180	16.604	16.412
290	14.180	16.566	17.143
300	11.871	16.489	18.432

ตาราง ก5 ค่าฟลักซ์ในเมมเบรน HR ความเข้มข้นของสารตั้งต้น 5.00 ppm

Time (min)	Flux (L/hr.m ²)		
	p=400 psi	p=500 psi	p=600 psi
10	2.886	5.156	7.869
20	2.751	5.022	7.888
30	2.655	4.887	7.888
40	2.617	4.887	7.850
50	2.559	4.810	7.850
60	2.617	4.810	7.888
70	2.578	4.848	7.850
80	2.578	4.733	7.869
90	2.559	4.772	7.850
100	2.520	4.791	7.965
110	2.597	4.752	7.888
120	2.540	4.695	7.792
130	2.540	4.733	7.811
140	2.520	4.791	5.445
150	2.559	4.695	6.176
160	2.463	4.733	7.119
170	2.578	4.675	6.195
180	2.482	4.733	7.715
190	2.578	4.695	7.677
200	2.482	4.637	4.598
210	2.482	4.695	7.523
220	2.501	4.637	7.504
230	2.501	4.733	7.484
240	2.501	4.618	7.484
250	2.482	4.733	7.388
260	2.520	4.618	7.234
270	2.501	3.502	4.887
280	2.501	-0.077	7.311
290	2.501	3.963	7.330
300	2.482	4.714	7.388

ตาราง ก6 ค่าฟลักซ์ในเมมเบรน NF ความเข้มข้นของสารตั้งต้น 5.00 ppm

Time (min)	Flux (L/hr.m ²)		
	p=250 psi	p=350 psi	p=450 psi
10	51.929	56.739	90.928
20	51.005	55.681	80.827
30	49.254	52.929	77.941
40	48.004	51.582	75.055
50	46.157	50.909	71.457
60	44.983	49.004	67.205
70	43.713	49.197	66.744
80	42.386	45.483	64.396
90	41.443	47.465	59.413
100	40.635	43.713	61.087
110	38.749	44.502	57.873
120	38.288	44.983	57.181
130	37.980	44.329	56.123
140	37.345	41.270	53.372
150	35.748	40.077	53.410
160	34.978	42.540	52.525
170	34.286	39.230	49.947
180	34.863	41.501	48.889
190	34.305	40.442	50.062
200	33.766	39.808	46.214
210	31.092	39.192	47.523
220	32.785	36.806	47.100
230	32.342	39.423	42.963
240	31.842	38.365	44.791
250	30.707	36.171	41.886
260	30.938	38.365	43.502
270	29.418	34.767	41.462
280	30.091	37.845	40.212
290	27.667	36.017	41.828
300	29.264	37.460	39.673

ตาราง ก7 ค่าฟลักซ์ในเมมเบรน CA ความเข้มข้นของสารตั้งต้น 0.12 ppm

Time (min)	Flux (L/hr.m ²)				
	p=400psi	p=450psi	p=500psi	p=550psi	p=600psi
20	10.418	11.217	11.813	13.381	13.247
40	9.803	9.832	11.246	11.679	11.900
60	9.139	9.072	11.207	9.918	11.592
80	8.879	9.341	10.495	9.966	10.909
100	8.620	8.379	10.505	10.476	10.659
120	8.302	8.369	9.745	10.342	10.351
140	8.620	8.167	10.005	9.880	10.091
160	7.667	7.917	9.716	9.784	10.053
180	7.667	7.350	9.418	9.197	9.812
200	7.369	8.081	8.927	9.120	9.726
220	6.984	7.494	8.639	8.475	9.610
240	7.427	7.350	8.812	8.591	9.466
260	6.647	7.581	8.312	8.254	9.447
280	7.080	7.032	8.369	8.196	8.927
300	6.830	7.542	8.196	7.802	9.100

ตาราง ก8 ค่าฟลักซ์ในเมมเบรน HR ความเข้มข้นของสารตั้งต้น 0.12 ppm

Time (min)	Flux (L/hr.m ²)				
	p=400psi	p=450psi	P=500psi	p=550psi	p=600psi
20	4.598	4.290	6.753	7.504	11.063
40	4.387	4.185	6.061	7.128	9.966
60	3.867	4.002	5.907	6.696	8.668
80	3.665	3.627	5.628	5.945	8.264
100	3.434	3.819	5.455	6.311	8.129
120	3.357	3.386	5.349	5.108	7.696
140	3.213	3.444	5.176	5.984	7.436
160	2.963	3.213	5.262	5.031	7.302
180	3.088	2.905	5.147	5.041	7.196
200	2.963	2.924	5.176	5.358	6.936
220	2.780	2.722	5.050	5.378	6.984
240	2.857	2.722	5.233	4.877	6.705
260	2.597	2.578	5.166	4.945	6.724
280	2.549	2.415	5.291	4.974	6.551
300	2.934	2.213	5.272	4.772	6.542

ตาราง ก9 ค่าฟลักซ์ในเมมเบรน NF ความเข้มข้นของสารตั้งต้น 0.12 ppm

Time (min)	Flux(L/hr.m ²)				
	p=250psi	p=300psi	p=350psi	p=400psi	p=450psi
20	43.540	52.112	70.813	84.800	95.710
40	40.924	47.176	59.740	77.104	83.021
60	40.087	45.753	56.277	74.709	76.546
80	39.625	44.166	53.997	72.342	72.468
100	39.490	42.905	51.698	70.726	68.677
120	38.624	41.587	49.812	69.668	65.839
140	38.865	41.029	49.043	67.811	63.559
160	38.278	40.289	46.869	67.234	61.472
180	37.932	39.509	46.166	65.897	58.624
200	37.547	38.798	45.493	64.396	57.393
220	37.201	37.989	44.271	63.184	55.392
240	37.076	37.066	43.675	62.549	53.632
260	36.344	37.037	42.982	61.087	52.622
280	36.441	36.700	42.242	60.568	51.159
300	35.863	36.046	41.443	59.163	49.716

ตาราง ก10 ค่าฟลักซ์ในเมมเบรนCA ความเข้มข้นของสารตั้งต้น 0.085 ppm

Time	Flux(L/hr.m ²)				
	400 psi	450psi	500 psi	550 psi	600 psi
20	13.074	14.834	18.846	23.001	24.550
40	11.534	14.151	15.690	19.067	22.232
60	10.640	14.016	14.324	18.865	21.126
80	10.572	12.977	13.843	18.249	20.404
100	10.284	12.477	13.430	18.105	20.106
120	9.495	12.698	13.276	17.855	19.663
140	9.726	12.391	12.833	17.912	19.423
160	9.630	12.535	12.929	18.259	19.086
180	9.216	11.881	13.824	18.288	18.855
200	9.043	12.333	13.689	18.451	18.615
220	9.331	12.006	13.170	18.345	18.557
240	9.033	11.130	13.439	18.153	18.220
260	9.110	12.006	13.112	18.018	18.114
280	8.822	11.640	12.670	17.893	17.980
300	8.793	11.804	12.766	17.720	17.836

ตาราง ก11 ค่าฟลักซ์ในเมมเบรนHR ความเข้มข้นของสารตั้งต้น 0.085 ppm

Time (min)	Flux(L/hr.m ²)				
	400 psi	450 psi	500 psi	550psi	600 psi
20	3.829	5.974	7.157	9.274	9.793
40	3.444	5.349	6.061	8.225	9.322
60	3.559	5.887	5.474	7.330	8.735
80	3.348	4.829	5.002	7.023	8.446
100	3.492	5.310	4.396	6.994	8.418
120	3.579	4.762	3.973	6.830	8.273
140	3.319	4.762	4.435	7.138	8.138
160	3.319	4.762	3.906	6.715	8.052
180	3.213	4.916	3.530	6.657	8.090
200	3.261	4.560	3.973	6.744	8.129
220	2.992	4.627	3.454	6.715	8.090
240	3.223	4.627	3.829	6.234	8.042
260	3.030	4.290	3.617	6.291	8.052
280	3.059	4.637	3.502	6.686	7.956
300	2.973	4.492	3.444	6.195	7.936

ตาราง ก12 ค่าฟลักซ์ในเมมเบรนNF ความเข้มข้นของสารตั้งต้น 0.085 ppm

Time (min)	Flux(L/hr.m ²)				
	250 psi	300 psi	350 psi	400 psi	450 psi
20	59.163	70.255	76.720	82.453	101.212
40	57.537	62.992	68.687	74.545	88.244
60	55.950	57.624	66.320	70.871	81.732
80	55.132	52.583	64.300	68.408	77.864
100	53.843	48.754	63.232	66.455	76.518
120	53.304	47.051	61.664	65.099	73.834
140	52.535	46.147	60.231	63.386	71.496
160	51.602	45.349	59.125	62.030	69.649
180	51.082	45.503	58.268	61.174	67.956
200	50.399	52.833	57.441	60.154	66.128
220	49.764	45.849	56.729	59.596	64.877
240	49.630	43.078	55.604	59.336	63.444
260	48.735	43.300	55.132	59.134	62.088
280	48.013	40.635	54.478	58.163	61.097
300	48.090	41.404	53.458	58.182	59.981

ตาราง ก13 ค่าฟลักซ์ในเมมเบรนCA สารตั้งต้นจากแหล่งน้ำธรรมชาติ 0.142 ppm

Time (min)	Flux(L/hr.m ²)				
	400 psi	450 psi	500 psi	550 psi	600 psi
20	9.784	10.120	12.785	13.660	16.114
40	8.292	8.196	10.774	10.640	13.170
60	6.368	7.552	9.129	9.380	11.736
80	6.647	6.821	8.437	8.956	10.726
100	5.387	6.436	7.831	7.629	9.582
120	5.551	6.263	7.667	6.676	9.687
140	4.897	5.907	7.532	7.417	8.754
160	4.435	5.936	7.359	6.705	9.072
180	5.252	5.368	7.138	6.388	8.138
200	4.262	5.685	6.955	6.147	8.562
220	4.974	4.839	6.801	5.839	8.302
240	4.021	5.474	6.638	5.378	7.379
260	4.829	4.945	6.570	5.406	7.936
280	3.742	5.214	6.349	4.983	7.398
300	4.618	4.695	6.349	4.925	7.225

ตาราง ก14 ค่าฟลักซ์ในเมมเบรนHR สารตั้งต้นจากแหล่งน้ำธรรมชาติ 0.142 ppm

Time (min)	Flux(L/hr.m ²)				
	400 psi	450 psi	500 psi	550 psi	600 psi
20	4.512	4.570	5.137	6.888	7.042
40	3.858	4.098	4.425	5.570	5.416
60	3.617	3.771	4.416	4.772	4.800
80	3.444	3.521	4.242	4.358	4.464
100	3.184	3.357	4.031	4.050	4.127
120	3.117	3.107	3.723	3.761	3.454
140	3.050	2.992	3.713	3.550	3.771
160	2.261	2.347	3.492	3.328	3.559
180	3.078	2.857	3.444	3.242	2.722
200	2.982	2.703	3.319	3.040	3.319
220	2.982	2.030	3.261	2.886	3.165
240	2.136	2.569	3.155	2.953	2.309
260	2.915	2.424	2.848	2.809	3.050
280	2.857	2.290	3.040	2.761	3.078
300	2.713	2.261	2.501	2.626	3.030

ตาราง ก15 ค่าฟลักซ์ในเมมเบรนNF สารตั้งต้นจากแหล่งน้ำธรรมชาติ 0.142 ppm

Time (min)	Flux(L/hr.m ²)				
	250 psi	300 psi	350 psi	400 psi	450 psi
20	30.563	31.833	32.958	50.534	53.391
40	20.568	26.089	25.993	33.372	35.356
60	16.537	22.530	22.713	26.445	29.649
80	14.632	20.837	20.067	22.799	25.455
100	13.391	19.096	18.490	19.827	23.723
120	12.525	17.114	17.047	18.451	21.433
140	12.015	16.739	16.383	16.797	20.519
160	11.486	14.998	15.402	15.681	19.038
180	11.024	14.892	14.651	14.805	18.211
200	10.428	13.622	13.987	14.093	17.239
220	10.062	13.487	13.170	13.266	16.748
240	10.543	12.987	13.093	12.727	16.142
260	9.216	12.266	12.121	12.304	15.912
280	10.236	11.861	12.227	11.890	14.709
300	9.533	11.631	12.006	11.496	14.555

ภาคผนวก ข. คุณสมบัติของเมมเบรนชนิดแผ่นจากบริษัท DSS และเมมเบรนโมดูล จากบริษัท

Filmtec

RO/NF MEMBRANES

TYPE	PERMEABILITY % NaCl	WATER FLUX l/m ² ·h	RECOMMENDED OPERATING LIMITS ¹				
			pH	°C	°F	bar	Psi
NF45PE	40 - 60 ²⁾	35 - 45	2 - 10	0 - 60	32 - 140	0 - 40	0 - 580
HR95PP	< 5	115 - 155	2 - 11	0 - 60	32 - 140	0 - 60	0 - 870
HR98PP	< 2.5	105 - 145	2 - 11	0 - 60	32 - 140	0 - 60	0 - 870
CA990PE	< 1.5	60 - 85	3 - 8	0 - 30	32 - 86	0 - 50	0 - 735
CA995PE	< 6	40 - 65	3 - 8	0 - 30	32 - 86	0 - 50	0 - 735

PP: Polypropylene   NF/HR: Thin film composite   PE: Polyester   CA: Cellulose acetate
²⁾ MgSO₄ permeability = 2%

UF MEMBRANES

TYPE	APP CUT OFF VALUE MW	WATER FLUX l/m ² ·h	RECOMMENDED OPERATING LIMITS ¹				
			pH	°C	°F	bar	Psi
GR40PP	100,000	300 - 600	1 - 13	0 - 75	32 - 167	0 - 10	0 - 145
GR51PP	50,000	275 - 625	1 - 13	0 - 75	32 - 167	0 - 10	0 - 145
GR60PP	25,000	250 - 450	1 - 13	0 - 75	32 - 167	0 - 10	0 - 145
GR61PP	20,000	275 - 475	1 - 13	0 - 75	32 - 167	0 - 10	0 - 145
GR81PP	10,000	100 - 325	1 - 13	0 - 75	32 - 167	0 - 10	0 - 145
GR90PP	5,000	50 - 250	1 - 13	0 - 75	32 - 167	0 - 10	0 - 145
FS40PP	100,000	300 - 800	1 - 11	0 - 60	32 - 140	0 - 10	0 - 145
FS50PP	50,000	300 - 700	1 - 11	0 - 60	32 - 140	0 - 15	0 - 217.5
FS61PP	20,000	300 - 600	1 - 11	0 - 60	32 - 140	0 - 15	0 - 217.5
FS81PP	10,000	200 - 500	1 - 11	0 - 60	32 - 140	0 - 15	0 - 217.5
ETNA 20A	20,000	250 - 450	1 - 11	0 - 60	32 - 140	0 - 15	0 - 217.5
ETNA 10A	10,000	100 - 300	1 - 11	0 - 60	32 - 140	0 - 15	0 - 217.5
CA600FP	20,000	150 - 215	2 - 8	0 - 50	32 - 122	0 - 10	0 - 145
RC70PP	10,000	150 - 250	1 - 10	0 - 60	32 - 140	0 - 10	0 - 145

GR: Polysulphone   FS: Fluoro polymer   ETNA: Coated, hydrophilic   PP: Polypropylene
 RC: Regenerated cellulose acetate   CA: Cellulose acetate

¹The operating limits for the modules may be different from the membrane data. Always consult module specification sheet before operating the membranes.

ภาพประกอบ ข1 แสดงคุณสมบัติของเมมเบรนแบบแผ่น จากบริษัท DSS

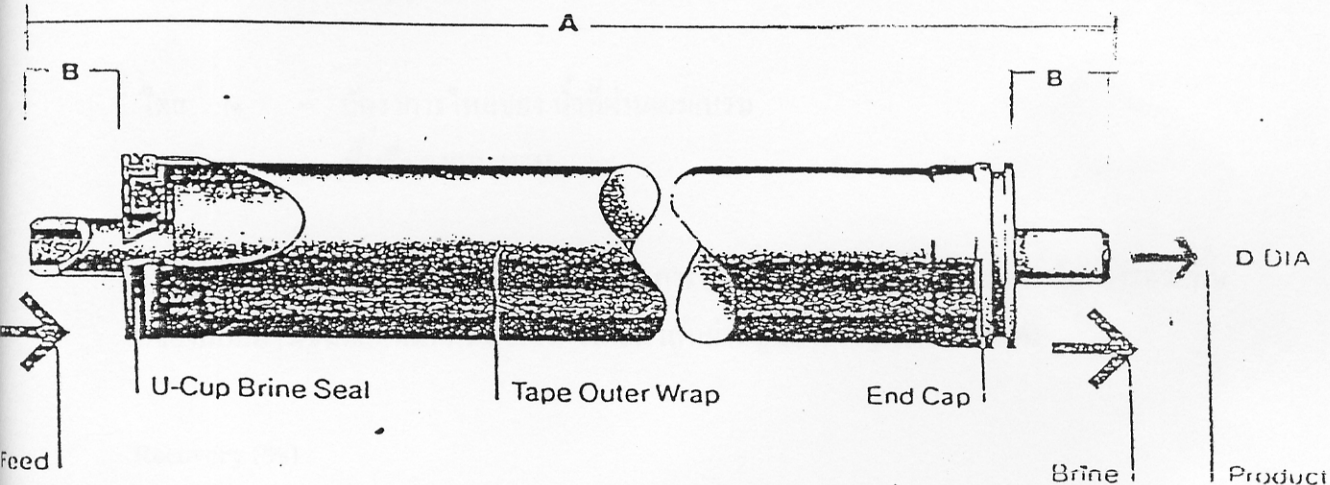

FILMTEC® Membranes

5" Tapwater RO Element Specifications

	Product Water Flow Rate gpd (m ³ /D)	Minimum Salt Rejection CF (%)	Typical Salt Rejection CF (%)
W30-2514	150 (0.6)	96	98
W30-2521	250 (0.95)	96	98
W30-2540	600 (2.3)	96	98

Permeate flow and salt rejection based on the following test conditions:
 Feed: 275 psi (1.6 MPa), 77°F (25°C), pH 8, and recovery as specified below. 2. Flow rates for individual elements may vary ± 15%.

Operating Limits

Membrane Type	Thin-Film Composite
Maximum Operating Pressure	300 psi (2.1 MPa)
Maximum Operating Temperature	113°F (45°C)
Maximum Feed Turbidity	1 NTU
Free Chlorine Tolerance	<0.1 ppm
Flow Range	
Continuous operation	2-11
Short-term (30 min.), cleaning	1-12
Maximum Feed Flow	3 gpm (11 lpm)
Maximum Feed Silt Density Index	SDI 5

ก๊อปปี้จากรุ่น TW 30 -1812 - 50

Single Element Recovery (Permeate Flow to Feed Flow):

	Recovery	Dimensions (Inches)			
		A	B	C	D
W30-2514	0.05	14.0	1.2	0.75	2.4
W30-2521	0.08	21.0	1.2	0.75	2.4
W30-2540	0.15	40.0	1.0	0.75	2.4

Element fits into 4 2.45 inch I.D. pressure vessel

ภาพประกอบ ข2 แสดงคุณสมบัติของเมมเบรนโมดูล จากบริษัท Filmtec

ภาคผนวก ค. การคำนวณค่าฟลักซ์ Recovery (%) และการวิเคราะห์ความเข้มข้น

$$\text{Flux} = \text{Driving Force} / \text{Resistance}$$

จากสมการที่ 4 สมการแสดงค่าฟลักซ์ของตัวทำละลายหรือน้ำเป็นดังนี้

$$J_v = L_p (\Delta P - \Delta \pi)$$

$$= N_v / A$$

โดย N_v = อัตราการไหลของ น้ำที่ผ่านเมมเบรน

A = พื้นที่ของเมมเบรน

การคำนวณ ค่าที่ได้จากการทดลอง เป็นการวัดอัตราการไหลของ Permeate ต้องหารด้วยพื้นที่ของเมมเบรนชนิดแผ่นมีลักษณะเป็น วงกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 3.15 เซนติเมตร

Recovery (%)

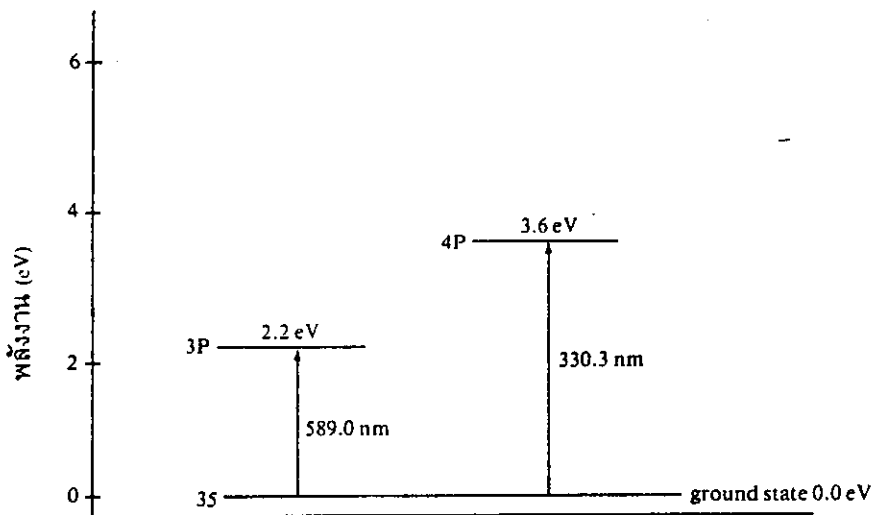
$$\text{Recovery} = \text{อัตราการไหลของ Permeate} / \text{อัตราการไหลของสารป้อนเข้า}$$

การวิเคราะห์หาความเข้มข้นของสารหนู

การวิเคราะห์ในส่วนของน้ำสังเคราะห์ ส่งตัวอย่างวิเคราะห์โดยใช้เครื่อง Atomic Absorption Spectroscopy with Hydride Generator ที่ทรัพยากรธรณีเขต 1 จังหวัดสงขลา โดยคุณจาตุรงค์ ทีระนันท์ นักวิทยาศาสตร์ 8 แต่เนื่องจากเครื่องมือมีปัญหาในเรื่องของหลอด Electrodeless Discharge Lamp ของสารหนูเสื่อมสภาพการใช้งาน จำเป็นต้องมีการเปลี่ยน รอสินค้าจากต่างประเทศซึ่งเป็นระยะเวลานาน ด้วยเหตุนี้ การทดลองกับน้ำธรรมชาติที่อำเภอ ร่อนพิบูลย์จึงนำมาวิเคราะห์โดยเครื่องมือ ICP AES จากหน่วยเครื่องมือกลาง คณะวิทยาศาสตร์ โดยทดลองเปรียบเทียบค่าจากการวิเคราะห์น้ำธรรมชาติ แหล่งเดียวกัน ผลออกมาได้ค่าใกล้เคียงกัน ดังนั้นการทดลองกับน้ำ ธรรมชาติจึงมีการวัดหาความเข้มข้นโดย เครื่อง ICP AES

หลักการของ Atomic Absorption (แม้น อมรสิทธิ์ , 2539)

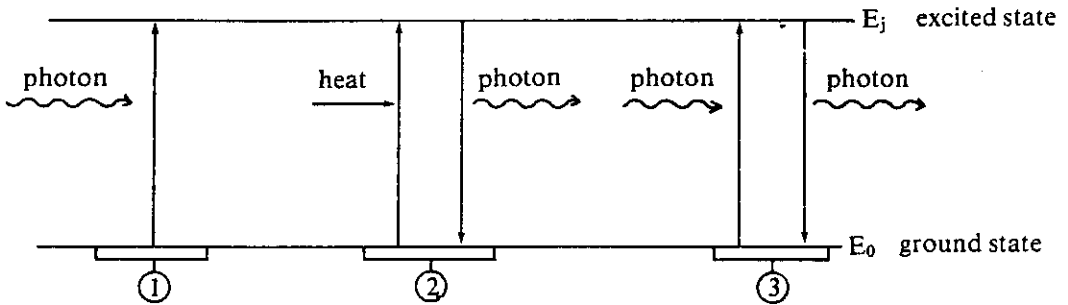
เป็นกระบวนการที่เกิดจากอะตอมอิสระของธาตุ ดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นอันหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งขึ้นอยู่กับชนิดของธาตุ ธาตุแต่ละชนิดจะมีระดับของพลังงานแตกต่างกัน จึงมีการดูดกลืนพลังงานแตกต่างกัน เช่น อะตอมของโซเดียมจะดูดกลืนแสงได้ดีที่ความยาวคลื่น 589 nm เพราะแสงที่ความยาวคลื่นนี้เป็นแสงที่มีพลังงานพอดีที่จะทำให้อิเล็กตรอนของโซเดียมอะตอมเกิดการเปลี่ยนสถานะจากสถานะพื้นไปสู่สถานะกระตุ้น ดังแสดงในภาพประกอบ ค1 ซึ่งจะเห็นว่าความยาวคลื่นเหล่านี้จัดเป็น Spectroscopic line ของอะตอมมิกลสเปกตรัม ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวของธาตุแต่ละชนิด

ภาพประกอบ ค1 แสดงระดับพลังงานของอะตอม โซเดียม (${}_{11}\text{Na}^{23}$) ($1S^2, 2S^2, 2P^6, 3S^1$)

การเกิดอะตอมมิกลแอบซอร์ปชัน อิมิสชัน และ ฟลูออเรสเซนซ์นั้นมีลักษณะแสดงในภาพประกอบ ค2 ซึ่งเป็นการเกิดแทรนซิชันของอิเล็กตรอนจากสถานะพื้นไปยังสถานะกระตุ้นระดับแรก (First Exited State) มีด้วยกัน 3 แบบคือ

แบบที่1 เมื่ออิเล็กตรอนเปลี่ยนระดับพลังงานจากสถานะพื้นไปยังสถานะกระตุ้นระดับแรก โดยการดูดกลืนพลังงานจากโฟตอนเป็น อะตอมมิกลแอบซอร์ปชัน

ภาพประกอบ ค2 แสดง Transition Diagram สำหรับ

1. อะตอมมิคแอบซอร์พชัน
2. อะตอมมิกอิมิสชัน
3. อะตอมมิคฟลูออเรสเซนซ์

แบบที่ 2 เมื่ออิเล็กตรอนได้รับพลังงานจากความร้อน ทำให้อิเล็กตรอนเปลี่ยนระดับพลังงานไปยังสถานะกระตุ้นระดับแรก แล้วปล่อยพลังงานออกมา เมื่อกลับสู่สถานะพื้นจะให้โฟตอนออกมาเรียกว่า อะตอมมิกอิมิสชัน

แบบที่ 3 เมื่ออิเล็กตรอนได้รับพลังงานจากโฟตอนที่มาจากสเปกตรัมทำให้เปลี่ยนระดับพลังงานไปยังสถานะกระตุ้น เมื่อกลับมาสู่สถานะพื้นจะให้โฟตอนออกมาเรียกว่าเป็นการเกิดอะตอมมิคฟลูออเรสเซนซ์

เทคนิคต่างๆที่ใช้ในการวิเคราะห์ด้วยวิธี AAS

1. ใช้ Flame Atomization Technique เทคนิคนี้ใช้กระบวนการทำให้สารตัวอย่างแตกตัวเป็นอะตอมด้วยเปลวไฟ (Flame) ที่เหมาะสม
2. ใช้ Flameless Technique หรือ Non-Flame Atomization Technique ซึ่งเทคนิคนี้ใช้กระบวนการทำให้สารตัวอย่างสลายตัวเป็นอะตอมได้ด้วยความร้อนจากกระแสไฟฟ้า (Graphite Furnace หรือ Electrothermal Atomizer) โดยสามารถโปรแกรมให้อุณหภูมิของการเผามีค่าต่างๆกัน และใช้เวลาต่างๆกันได้
3. ใช้ Hydride Generation Technique เนื่องจากมีธาตุบางชนิดจะให้เปลี่ยนเป็นอะตอมโดยตรงด้วยเทคนิคที่ 1 และเทคนิคที่ 2 ไม่ได้ แต่จำเป็นต้องใช้วิธีทำให้แตกตัวในบรรยากาศที่ปราศจากออกซิเจน เพื่อป้องกันการรวมตัวกับออกซิเจนของธาตุเหล่านี้ ดังนั้นจึงต้องใช้วิธีทำให้ธาตุเหล่านี้กลายเป็นสารที่เป็นไอได้ง่ายๆ ที่อุณหภูมิห้องด้วยการรีดิวซ์ให้เป็น ไฮไดรด์ แล้วให้

ไฮโดรด์นั้นผ่านเข้าไปในเปลวไฟไฮโดรเจน ความร้อนจากธาตุไฮโดรเจนจะทำให้ธาตกลายเป็นอะตอมอิสระได้ เทคนิคนี้ใช้ในการวิเคราะห์ธาตุ As , Se , Te, Ge, Bi, และ Sb ซึ่งจะได้กล่าวโดยละเอียดต่อไป

4. ใช้ Cold Vapor Generation Technique สำหรับเทคนิคนี้เหมาะที่จะใช้เป็นวิธีวิเคราะห์ธาตุบางชนิดที่สามารถเปลี่ยนเป็นไอได้ง่ายๆ ซึ่งได้แก่การวิเคราะห์ปรอทที่มีปริมาณน้อยๆ โดยเฉพาะ

การวิเคราะห์ด้วยเทคนิค Vapor Generation หรือ Hydride Generation Technique

เทคนิคนี้นำมาใช้สำหรับหาปริมาณของธาตุที่ทำให้เป็นสารประกอบไฮโดรด์ (Hydride) ที่ระเหยได้ง่าย และไฮโดรด์ของธาตุเหล่านี้ยังสลายตัวได้ง่ายกลายเป็นธาตุ เทคนิคนี้ใช้ในการวิเคราะห์ธาตุ As , Bi , Se , Pb ,Sb ,Sn และ Te โดยทำให้เกิดเป็นสารประกอบไฮโดรด์ดังแสดงในตาราง ค1

ตาราง ค1 แสดงสารประกอบไฮโดรด์และจุดเดือดของธาตุบางชนิด

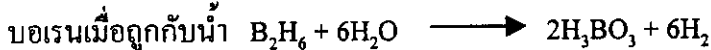
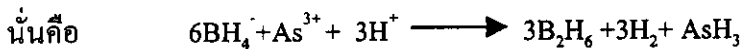
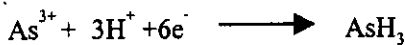
ธาตุ	ไฮโดรด์ที่ระเหยได้	จุดเดือด , °C
As	AsH ₃	-55
Bi	BiH ₃	-22
Pb	PbH ₄	
Sb	SbH ₄	-17
Se	H ₂ Se	-42
Sn	SnH ₄	-52
Te	H ₂ Te	-4

สารละลายที่มีธาตุเหล่านี้จะถูกรีดิวซ์ได้ดีด้วยโซเดียมบอโรไฮโดรด์ (NaBH₄) หรือ บอโรไฮไดรด์ ในสารละลายที่เป็นกรด ไฮโดรด์ของธาตุที่เกิดขึ้นนั้นถูกออกจากขวดที่ใช้ทำปฏิกิริยาด้วยแก๊สไนโตรเจนหรือ แก๊สอาร์กอนเข้าไปสู่ Hydrogen Flame ซึ่งอากาศเป็นตัวช่วยให้ไฮโดรเจนติดไฟ ความร้อนจาก Flame จะทำให้ไฮโดรด์สลายตัวเกิดเป็นอะตอมของธาตุ Atomic Absorption Signal จะเกิดขึ้นได้เป็น Sharp Peak โดยใช้ Resonance line จาก Electrode Discharge Lamp ซึ่งให้ Sensitivity ที่สูงกว่า Hollow Cathode Lamp และสัญญาณรบกวนน้อยกว่า

ตาราง ค2 แสดง Working Ranges and Sensitivities- Vapor Generation

Element	Working Range (ppb)	Sensitivity (ppb)
As	5-30	0.2
Bi	10-60	0.4
Sb	10-30	0.2
Se	10-120	0.6
Te	10-80	0.5

ปฏิกิริยาการเกิด ริดซ์ชันด้วยบอโรไฮไดรด์เป็นดังนี้

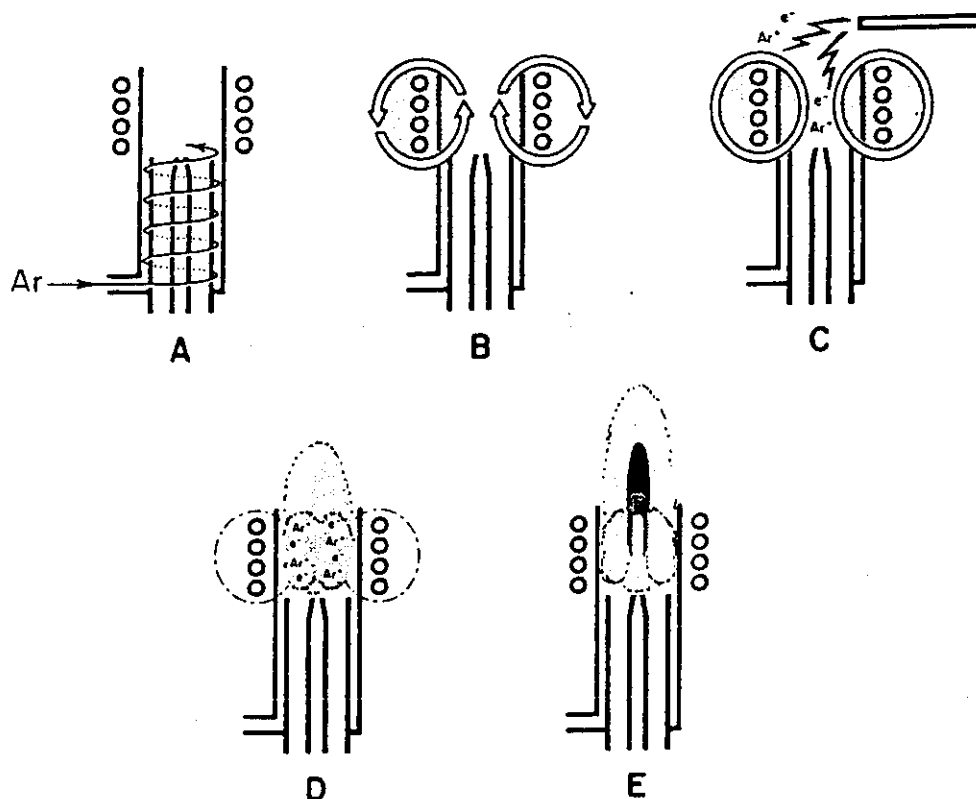

ในทางปฏิบัติการหาปริมาณของธาตุเหล่านี้ ซึ่งมี Oxidation State หลายค่า การรีดิวซ์ให้เกิดไฮไดรด์จะมีผลกระทบต่อผลการวิเคราะห์อย่างมากในการทำการวิเคราะห์จึงควรให้ความสนใจด้วย

Inductive Coupled Plasma Spectroscopy (ICPS)

ICP เป็นวิธีการวิเคราะห์อย่างหนึ่งใน อิมิสชัน สเปกโตรสโกปี ซึ่งเทคนิคนี้ผลิตพลาสมาได้โดยไม่ต้องมีขั้วไฟฟ้า Fassel และเพื่อนร่วมงานในสหรัฐอเมริกาพร้อมกับ Greenfield และเพื่อนร่วมงานแห่งประเทศอังกฤษ ได้เป็นผู้ศึกษาครั้งแรกในปี ค.ศ. 1960 และมีการผลิตเครื่อง ICP Spectro Meter ขึ้นมาใช้ในปี ค.ศ.1975

ICP ในสมัยของ Fassel นั้นได้อธิบายไว้ คือ ปล่อยให้แก่สอาร์กอนผ่านเข้าไปในคอบ (Torch) ซึ่งประกอบด้วยหลอดที่ทำด้วยควอartz (Quartz Tube) ซ้อนกัน 3 ชั้นดังแสดงในรูปที่ 3 ค. ที่ปลายคอบด้านบนจะมีท่อกลวงทำด้วยทองแดงล้อมรอบอยู่เรียกว่า Load Coil นี้ต่อเข้ากับเครื่องส่งความถี่วิทยุ (Radio Frequency ,RF Generator) เมื่อให้ RF Power (โดยทั่วไปจะเป็น 700-1500 วัตต์)

ภาพประกอบ ๓ แสดงภาพตัดขวางของคอป ICP และ Load Coil เพื่อให้เห็นถึงการเกิด ICP

Discharge

- ภาพ A แก๊สอาร์กอนที่ผ่านเข้าไปจะหมุนรอบๆในคอป (Torch)
- ภาพ B เมื่อใช้ RF ผ่านเข้าไปใน Load Coil
- ภาพ C เป็นการทำให้เกิดสปาร์ค (จาก Tesla) เพื่อให้เกิดอิเล็กตรอนจากแก๊สอาร์กอน
- ภาพ D อิเล็กตรอนจะถูกเร่งด้วยสนามแม่เหล็กทำให้เกิดพลาสมา
- ภาพ E สารละลายที่เป็นฟอยถูกแก๊สอาร์กอนพาเข้าไปในพลาสมาตรงกลางทำให้เกิดเป็นช่องขึ้น

ปล่อยเข้าไปใน Load Coil จะทำให้เกิดกระแสไฟฟ้าสลับเคลื่อนที่ไปมาในหลอดทองแดงหรือเกิดการสั่น (Oscillate) ด้วยอัตราเร็วเท่ากับความถี่ของเครื่องส่ง (RF Generator) ในเครื่อง ICP ส่วนมากจะใช้ความถี่ที่ 27 หรือ 40 เมกะเฮิร์ตซ์ (MHz) จากการผ่าน RF เข้าไปในหลอดทองแดงทำให้เกิดสนามแม่เหล็ก (H) ขึ้นที่บริเวณปลายคอป แล้วทำให้เกิดการชักนำให้มีกระแสไฟฟ้า (Eddy Current) ไหลผ่านตัวนำ แล้วทำให้ตัวนำมีความร้อนเกิดขึ้น แก๊สอาร์กอนที่ผ่านเข้าไปในแนวตั้งฉากเพื่อให้เกิดการหมุนไปรอบหลอดควอเตอร์ซ์ นั้นไม่เป็นตัวนำไฟฟ้าที่อุณหภูมิห้อง จึงจำเป็น

ต้องทำให้เป็นตัวนำด้วยการทำให้เกิดสปาร์ก หรือปล่อยประจุไฟฟ้าจากเทสตา (Tesla Discharge) ให้ผ่านแก๊สอาร์กอนเสียก่อน เพื่อให้แก๊สอาร์กอนเกิดไอออไนส์ได้อิเล็กตรอนเกิดขึ้น สนามแม่เหล็กจะทำหน้าที่ช่วยเร่งให้อิเล็กตรอนเคลื่อนที่เร็วขึ้น ประกอบกับมีหลอดทองแดงทำหน้าที่เป็นขดลวด ทำให้อิเล็กตรอนมีพลังงานเพิ่มขึ้นเรียกว่า Inductive Coupling อิเล็กตรอนที่มีพลังงานสูงนี้จะชนกับอะตอมของแก๊สอาร์กอนต่อไป ทำให้เกิดอิเล็กตรอนมากขึ้นอีกเป็นปฏิกิริยาลูกโซ่ กลายเป็นพลาสมา จึงเรียกว่า Inductive Coupled Plasma (ICP) การปล่อยประจุจากพลาสมานี้จะให้ความร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 1000-10000 K และมีความเสถียรเมื่อใช้กำลังไฟ 1- 2 kW

ลักษณะเฉพาะของ ICP

1. ให้อุณหภูมิสูงถึงประมาณ 10000 K
2. สารตัวอย่างที่จะวิเคราะห์สามารถอยู่ในพลาสมาได้นานพอ โดยทั่วไปจะอยู่ได้นานถึง 2-3 ms ทำให้สารตัวอย่างแตกตัวเป็นอะตอมได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง
3. Matrix และ Interelement Effects มีน้อย โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในบรรยากาศของแก๊สเฉื่อย ทำให้อะตอมอิสระที่เกิดขึ้นในพลาสมามี Life Time ยาวขึ้น
4. ในกรณีที่ใช้ Ar-ICP พบว่าให้ Electron Density สูง แม้จะใส่สารบางชนิดที่ไอออไนส์ได้ง่ายเข้าไปก็จะไม่มีผลต่อจำนวนอิเล็กตรอนที่เกิดขึ้น ดังนั้นการแทรกสอดที่เกิดจากการไอออไนเซชันจะมีผลกระทบน้อย
5. Molecular Species มีโอกาสเกิดน้อย หรือไม่เกิดเลย เพราะอุณหภูมิสูงทำให้ลดการเกิดฟลูออเรสเซนซ์ และ Self-Absorption
6. แก๊สที่ใช้เป็นแก๊สเฉื่อยจึงไม่มีการระเหิดเกิดขึ้น
7. ไม่ต้องใช้ขั้วไฟฟ้าเลย